

Vedle této poruchy se na rozvoji komplikací velmi často podílejí i další rizikové faktory, zejména arteriální hypertenze, dyslipoproteinemie a obezita. Náročnost péče pak vyplývá ze zavádění nových léčebných postupů a technologického rozvoje, které se staly základem moderního pojetí léčby zaměřené u pacienta nejen na diabetes, ale i na jeho rizikové faktory, a tudíž i na celkovou prognózu v rámci tzv. personalizované medicíny. Současný přístup k léčbě diabetu se tak diametrálně změnil v porovnání se stavem před dvaceti lety.

Tyto vývojové trendy nutně vedou k řadě otázek, z nichž zejména personální zdravotnické zajištění trvale se navyšující populace diabetiků je důležitým hlediskem při plánování kvalitní péče. A právě data získaná z nového registru NRHZS mohou ukázat, jak se realizovala péče o diabetiky včetně odborného zajištění personálem v období 2010–2021. Dosavadní trendy pak jsou nejen zdrojem informací, ale současně i východiskem pro další zajištění péče o diabetiky.

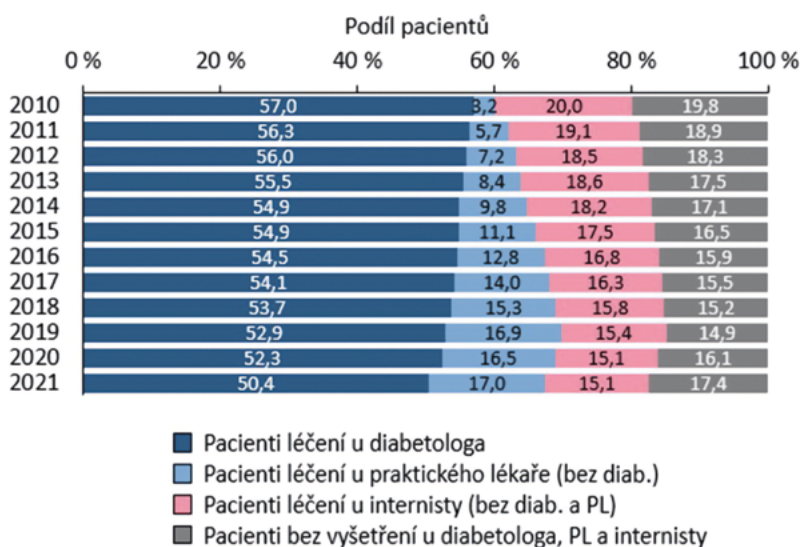
Vývoj vyšetření pacientů s diabetem diabetology, internisty a praktickými lékaři

Populace pacientů s diabetem je značně heterogenní, což vyplývá z charakteru metabolické poruchy. Jejich rozlišení prochází soustavným

vývojem podmíněným novými poznatky. V posledních letech se dostává do popředí nová klasifikace diabetu, která je založena na vyhodnocení několika parametrů umožňujících rozčlenit heterogenní skupinu diabetu 2. typu do několika podskupin pomocí klastrové analýzy (3). Tato nová klasifikace umožní rozlišit prognosticky závažnější formy od diabetu s relativně lehčím průběhem, a to i ve vztahu ke komplikacím. Zatím se nepoužívá, je však předmětem výzkumu v některých studiích. Jistě již nyní lze klást otázku, kdo bude léčit toho kterého diabetika při trvale narůstajícím počtu pacientů. V současné době je diabetik v České republice v péči diabetologa, internisty nebo praktického lékaře.

Porovnáme-li vývoj ošetření diabetiků podle základních kódů vykazovaných v ordinaci diabetologů (13021, 13022, 13023), internistů (11021, 11022, 11023) a praktických lékařů (01201), je v uplynulých dvanácti letech (2010–2021) zřejmý rozdíl v trendu u těchto tří skupin lékařů. Zatímco u diabetologů je patrný pokles vykázaných diabetiků z 57 % na 50 % a u internistů ze 20 % na 15 %, zřetelný vzestup z 3,2 % na 17 % je registrován u praktických lékařů (Graf 1). V absolutních číslech byl nárůst u praktických lékařů v uplynulých dvanácti letech z necelých 28 tisíc na 181 tisíc diabetiků (Tab. 1). Zároveň tabulka obsahuje v posledním sloupci údaje o počtech pacientů bez vyšetření. Tato skupina zahrnuje

Graf 1. Procentuální zastoupení pacientů s diabetem vykazovaných v ordinacích z celkového počtu registrovaných

Tab. 1. Počty pacientů s diabetem vykazovaných v letech 2010–2021 v ordinacích diabetologa, internisty a praktického lékaře základními kódy celkově a v procentovém zastoupení. Pacienti, kteří nebyli vykázáni základními kódy, byli vykázáni jiným způsobem (např. v rámci minimálního kontaktu nebo v rámci hospitalizací u starších diabetiků)

Rok	Celkem	Diabetolog	Internista	Praktický lékař	Bez vykázaní
2010	862 841	491 490 (57,0 %)	172 918 (20,0 %)	27 719 (3,2 %)	170 714 (19,8 %)
2011	888 429	500 444 (56,3 %)	169 382 (19,1 %)	51 072 (5,7 %)	167 531 (18,9 %)
2012	901 868	504 940 (56,0 %)	166 583 (18,5 %)	65 207 (7,2 %)	165 138 (18,3 %)
2013	917 364	509 026 (55,5 %)	171 033 (18,6 %)	76 799 (8,4 %)	160 506 (17,5 %)
2014	938 271	515 484 (54,9 %)	170 362 (18,2 %)	92 041 (9,8 %)	160 384 (17,1 %)
2015	956 916	525 665 (54,9 %)	167 733 (17,5 %)	105 834 (11,1 %)	157 684 (16,5 %)
2016	980 288	534 683 (54,5 %)	164 450 (16,8 %)	125 290 (12,8 %)	155 865 (15,9 %)
2017	998 849	540 585 (54,1 %)	163 088 (16,3 %)	139 924 (14,0 %)	155 252 (15,5 %)
2018	1 015 898	546 000 (53,7 %)	160 400 (15,8 %)	155 377 (15,3 %)	154 121 (15,2 %)
2019	1 044 154	552 049 (52,9 %)	160 921 (15,4 %)	175 952 (16,9 %)	155 232 (14,9 %)
2020	1 036 437	542 505 (52,3 %)	156 419 (15,1 %)	171 004 (16,5 %)	166 509 (16,1 %)
2021	1 066 389	537 930 (50,4 %)	161 291 (15,1 %)	181 330 (17,0 %)	185 838 (17,4 %)